

Stockholm den 2 juli 2026

Förvaltningsrätten i Karlstad
forvaltningsrattenikarlstad@dom.se
Översänds endast per e-post

Mål nr 1812-26, Linn Gustafsson ./.

Transportstyrelsen, angående körkort

Linn Gustafsson har fått tillfälle att yttra sig över Transportstyrelsens yttrande den 12 juni 2026 i rubricerat mål (aktbilaga 17). Med anledning av detta får hon anföra följande.

1 PRÖVNINGEN SKA INTE BEGRÄNSAS TILL OM ÅTERKALLELSEBESLUTET VAR FÖRENLIGT MED REGLERNA SOM GÄLLDE VID BESLUTSTILLFÄLLET

1.1 Frågan i målet är om Linn Gustafssons begäran om omprövning av Transportstyrelsens beslut att återkalla hennes körkort och avslå hennes ansökan om körkortstillstånd ska prövas med tillämpning av de föreskrifter som gällde vid beslutstillfället eller de föreskrifter som gäller nu, sedan de tidigare föreskrifterna underkänts, upphävts och ersatts av nya.

1.2 Parterna verkar vara eniga om att det finns en princip etablerad i praxis i bl.a. körkortsmål (se t.ex. RÅ 85 2:69, RÅ 1984 AB 159 och RÅ 1988 ref 55, jfr även det senare avgörandet HFD 2021 ref. 12) som innebär att beslut om återkallelse av körkort av medicinska skäl ska prövas *med tillämpning av de föreskrifter*

som gäller vid tidpunkten för prövningen, det vill säga de nu gällande föreskrifterna. Parterna verkar också vara överens om att Återkallelsebeslutet¹ inte hade kunnat fattas enligt de nu gällande föreskrifterna.

- 1.3 Transportstyrelsen menar dock att den aktuella principen inte är tillämplig i det här ärendet, utan att prövningen i stället ska begränsas till frågan om beslutet var fattat i enlighet med de regler och den rättstillämpning som gällde *vid beslutstillfället*. Transportstyrelsen anger huvudsakligen två skäl för det:
- (i) *För det första* menar Transportstyrelsen att den aktuella principen bara är tillämplig i situationer där föreskrifterna ändrats i skärpande riktning, det vill säga till nackdel för den enskilde (se s. 2, st. 2, p. 2 i yttrandet, aktbilaga 17).
 - (ii) *För det andra* menar Transportstyrelsen att principen bara gäller vid överprövning samt omprövning i samband med körkortsingripanden och behörighetsförnyelse enligt 3 kap. 12 § körkortslagen – inte när *en enskild begär omprövning av ett ingripande beslut enligt t.ex. 38 § förvaltningslagen* (se s. 2, st. 2, p. 3 samt s. 3, st. 1 ff. i yttrandet).
- 1.4 Linn Gustafsson delar inte Transportstyrelsens uppfattning. Skälen för det är följande.
- 1.5 När det först gäller påståendet att den aktuella principen bara kan tillämpas till en enskilds nackdel, när föreskrifterna ändrats i

¹ I yttrandet används förkortningarna ”Omprövningsbeslutet” och ”Återkallelsebeslutet” på samma sätt som i överklagandet, aktbilaga 8 – d.v.s. ”Omprövningsbeslutet” för det överklagade beslutet från den 26 mars 2026, varigenom Transportstyrelsen avslag hennes begäran om omprövning, och ”Återkallelsebeslutet” för det underliggande beslutet den 8 juli 2024 varigenom Transportstyrelsen återkallade hennes körkort och avslag hennes ansökan om utökad behörighet för C-körkort.

skärpande riktning, motsägs det av Kammarrätten i Göteborgs avgörande den 18 februari 2026 i mål nr 4188-25 (bilaga 4 till Linn Gustafssons omprövningsbegäran, aktilaga 4). I avgörandet, som avsåg en liknande situation som den nu aktuella, tillämpades principen till förmån för den enskilde när föreskrifterna ändrats i mildrande riktning. Principen har också tillämpats på samma sätt i senare kammarrättsavgöranden (se nedan p. 1.6). Vad Transportstyrelsen anger om att en sådan rättstillämpning ”förutsätter att Transportstyrelsen medger ändring eller överlämnar till domstolen att pröva saken” bör lämnas utan avseende. Domstolens val av tillämpliga rättsregler är naturligtvis inte avhängigt beslutsmyndighetens godkännande. Något sådant godkännande har inte heller förutsatts i andra fall där motsvarande tillämpning skett (se nedan p. 1.6).

1.6 När det sedan gäller påståendet om att principen bara gäller vid överprövning och omprövning i samband med körkortsingripanden och behörighetsförnyelse enligt körkortslagen, och inte när en enskild begär omprövning av ett ingripande beslut enligt 38 § förvaltningslagen, motsägs det bl.a. av Kammarrätten i Stockholms dom den 3 mars 2026 i mål nr 5988-25 (bilaga 1).

1.7 I avgörandet, som också avsåg en liknande situation som den aktuella – och som omfattade *dels* en överprövning av ett återkallelsebeslut, *dels* en omprövningsbegäran avseende samma beslut enligt 38 § förvaltningslagen – gjorde kammarrätten ingen skillnad på principens tillämplighet vid överprövning respektive omprövning enligt förvaltningslagen. Kammarrätten konstaterade att den *nu aktuella lydelsen* av Transportstyrelsens föreskrifter skulle tillämpas vid prövningen, att det inte längre fanns grund

för beslutet att återkalla klagandens körkort på grund av enstaka förhöjda PEth-tester, och att återkallelsebeslutet – *liksom Transportstyrelsens beslut att inte ändra återkallelsebeslutet efter att den enskilde begärt omprövning av beslutet enligt 38 § förvaltningslagen* – därför skulle upphävas. (Se bilaga 1, där kammarrätten anger att ”både grundbeslutet och omprövningsbeslutet omfattas av prövningen”, att domstolarna vid denna prövning var ”bundna av de föreskrifter om medicinska krav för körkortsinnehav som gäller då prövningen sker”, att Transportstyrelsens föreskrifter hade ändrats och att det inte fanns ”några övergångsbestämmelser som innebär att den tidigare lydelsen ska tillämpas efter den 15 januari 2026”, att ”den nya lydelsen [därför skulle] tillämpas” vid prövningen, att grunden för återkallelsebeslutet därmed inte längre utgjorde skäl att återkalla klagandens körkort, och att överklagandet avseende bl.a. Transportstyrelsens nekande omprövningsbeslut därför skulle bifallas.)

- 1.8 Det görs alltså ingen skillnad i fråga om principens tillämplighet vid överprövning, omprövning vid ingripande eller behörighetsförnyelse enligt körkortslagen, eller omprövning enligt förvaltningslagen.
- 1.9 En annan ordning skulle för övrigt leda till systematiskt otillfredsställande utfall för de som drabbats av Transportstyrelsens felaktiga rättstillämpning. De enskilda vars ärenden alltså var anhängiga i domstol den 15 januari 2026, efter att Transportstyrelsen medgett att den tidigare rättstillämpningen var felaktig och de nya föreskrifterna trätt i kraft, skulle kunna få de felaktiga besluten ändrade och rättade inom ramen för överprövningen (jfr situationen i Kammarrätten i Göteborgs avgörande den 18

februari 2026, p. 1.4 ovan) – medan de vars ärenden hunnit avgöras dessförinnan, som Linn Gustafsson, helt hade saknat möjlighet att få de felaktiga besluten rättade. Lika fall hade då behandlats olika. Det framstår inte som en rättssäker ordning. Det framstår inte heller som förenligt med de överväganden som ligger till grund för principen att förvaltningsbeslut av det aktuella slaget inte får rättskraft och kan omprövas, oavsett om de redan överprövats och vunnit laga kraft: att beslut och avgöranden som senare visar sig vara felaktiga inte ska bli bestående (se HFD 2019 ref. 61).

- 1.10 Sammanfattningsvis ska prövningen i det här målet alltså inte begränsas till frågan om Återkallelsebeslutet var fattat i enlighet med de regler och den rättstillämpning som gällde vid beslutstillfället. Prövningen ska i stället ske med beaktande av att de då gällande föreskrifterna har underkänts, upphävts och ersatts med nya föreskrifter, utifrån vilka det aktuella beslutet inte hade kunnat fattas. Omprövningsbeslutet ska därvid ändras och Återkallelsebeslutet upphävas (jfr ovan p. 1.6).
- 1.11 Vad Transportstyrelsen slutligen anger om att en sådan rättstillämpning skulle riskera att få ”stora konsekvenser för körkortssystemet” – genom att myndigheten skulle behöva ompröva och ändra sina tidigare beslut varje gång de medicinska kraven ändras – framstår inte som övertygande (se s. 3, st. 6 i yttrandet). Som Transportstyrelsen själv framhåller är det alltid möjligt för en enskild som t.ex. fått sitt körkort återkallat att initiera en ny prövning i frågan genom att helt enkelt ansöka om körkortstillstånd på nytt, t.ex. i samband med att föreskrifter om medicinska krav ändras. Det lär alltså sällan vara aktuellt för den

enskilde att i stället begära omprövning av beslut fattade under det tidigare regelverket enligt 38 § förvaltningslagen. Att så är fallet i den här situationen beror – som Linn Gustafsson framhållit – på att det handlar om en ovanlig och särpräglad situation, där myndigheten till följd av felaktig rättstillämpning utpekat henne som alkoholmissbrukare. Hon har ett befogat intresse av att Återkallelsebeslutet *som sådant* omprövas och upphävs – oaktat möjligheten att initiera en ny prövning av hennes körkortsinnehav (se bl.a. p. 5.4.2 i Linn Gustafssons kompletterande överklagande, aktbilaga 8). Detta hör inte till det normala, och ett bifall till Linn Gustafssons talan kan alltså inte antas få några större konsekvenser för körkortssystemet.

- 1.12 Det finns alltså inga skäl att frångå de rättsprinciper som utvecklats i praxis, som innebär att Linn Gustafssons talan ska bifallas, med hänsyn till påstådda konsekvenser för körkortssystemet.

2 BESLUTET KAN ÄNDRAS SNABBT OCH ENKELT

- 2.1 Transportstyrelsen har i sitt senaste yttrande angett att det ”inte är självklart” att Återkallelsebeslutet kan ändras snabbt och enkelt, eftersom det ”inte kan uteslutas att utredningen [i det specifika ärendet] hade behövt kompletteras”. Invändningen är ny och framgår inte av myndighetens ställningstagande i det underliggande Omprövningsbeslutet (jfr Omprövningsbeslutet, aktbilaga 3).
- 2.2 Linn Gustafsson är inte heller helt säker på vad Transportstyrelsen menar med denna invändning.

- 2.3 Om invändningen ska förstås som att det föreligger hinder för omprövning av Återkallelsebeslutet eftersom det hypotetiskt sett hade kunnat finnas *andra skäl* för Återkallelsebeslutet än de som uppgavs, efter eventuellt inhämtande av kompletterande utredning, anser Linn Gustafsson att invändningen bör lämnas utan avseende. Transportstyrelsen kan inte rimligen göra gällande rent hypotetiska återkallelse- eller avslagsskäl som grund för att motsätta sig en ändring av Återkallelsebeslutet, när det står klart att det faktiska ingripandeskälet var felaktigt. Sådana överväganden har inte heller aktualiserats i praxis gällande omprövning av liknande beslut (se Kammarrätten i Stockholms dom den 3 mars 2026, bilaga 1, där kammarrätten konstaterade att den av Transportstyrelsen angivna grunden för återkallelsebeslutet ”inte längre [utgjorde] skäl att återkalla [klagandens] körkort”, vilket var tillräckligt för konstatera att beslutet skulle omprövas och upphävas).
- 2.4 Återkallelsebeslutet kan i det här fallet ändras snabbt och enkelt genom att beslutet upphävs. Som Linn Gustafsson framfört i sin omprövningsbegäran kan ett upphävande av Återkallelsebeslutet i sin tur föranleda att hennes ansökan om utökad behörighet måste återupptas av Transportstyrelsen, varvid det kan bli aktuellt att komplettera utredningen i ärendet. Någon ytterligare åtgärd avseende beslutet att återkalla hennes B-körkort kommer inte att aktualiseras, eftersom Linn Gustafsson på egen ansökan fått ett nytt körkortstillstånd för denna behörighet (se p. 6.2 i Linn Gustafssons omprövningsbegäran, aktbilaga 4).
- 2.5 Sammanfattningsvis är förutsättningarna för omprövning av Återkallelsebeslutet enligt 38 § förvaltningslagen uppfyllda.

Transportstyrelsen skulle följaktligen ha bifallit Linn Gustafssons omprövningsbegäran. Omprövningsbeslutet ska alltså ändras på så sätt att Återkallelsebeslutet upphävs.

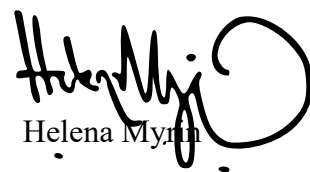
Som ovan,

Fredrik Bäärmhjelms Thorslund

Maxine Kvarnström

Helena Myrén

Astrid Philipsson